

Idi arnoojai gotordada ismaacada oja Piiduru

¹ Aana arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosada daida arpiooñigada. Aana ganoojidi idi oojai aapima vaavoitudadami ismaacada canga vaavoitudai garapan duucai. Diuusi grooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviadamiga sallaicada ivueeyi amo istumaasi cagaducami aatamacada garsoiñacai tasai apapan duucai vaavoitudana. Cascada gamaata isagai amadugan duucai garnidi.

² Aana ipalidi isDiuusi vaamioma cagacara gannajadagi vai vaamioma ganiibastacan tadacagi ganiibadaga maatacatai Diuusi amadu Suusi gartaanadamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai agai casi gamma vasi istumaasi tagito aatama dai cagacara oidacagi dai siaa duutuadagi agai. Diuusi garsoi tasai maatana Suusi Cristo. Agai acovai garvuvaitu. Dai agai alia viaa guvucadagai daida idui naana maasi istumaasi gagarducami.

⁴ Gomaasicada caa maata aatama isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gagarducami iduñia agai aatama garvattara. Vai poduucai mosacaasi canga ivuaada aatama isduucai Diuusi mosacaasi canga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatama isgajiaadara viaagi soimaascami dai maiapan duucai ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacada

ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi isivuaadagi.

⁵ CascΛΔΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi aapimΛ cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliΛsi gΛaagai ΛΛpΛ isvaamioma cΛΛga matia Λliadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi,

⁶ dai aliΛsi gΛaagai ΛΛpΛ ismaitivuaadagi istumaasi aapimΛ ΛΛgi ipΛlidi, dai siΛΛscadΛ soimaasi taatamadagi aapimΛ aliΛsi gΛaagai isapiacΛΛga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ, dai aliΛsi gΛaagai ΛΛpΛ isivuaadagi vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi,

⁷ dai aliΛsi gΛaagai ΛΛpΛ mΛsaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ vaavoitudadami dai isoigΛadai vΛΛsi oodami ΛΛpΛ.

⁸ Isivuaadagi aapimΛ vΛΛsi gomaasi aidΛ gia vaamioma cΛΛgacΛrΛ oidacamu aapimΛ dai vaamioma cΛΛga ivuaadamu Diuusi aa duiñdadΛ ΛΛgiditai maatΛcatai aapimΛ Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga.

⁹ DΛmos ismaitivuaadagi aapimΛ gomaasi aidΛ gia maiquiaa cΛΛ maatΛ aapimΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami maitΛtΛgitoitai isDiuusi caoigΛi gΛnsoimaascamiga.

¹⁰ CascΛΔΛ giñaaduñi vaavoitudadami cΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca vai poduucai cΛΛga gΛmaatΛcana is-Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu dai gΛmaamara duucai gΛnnΛidi. IscΛΛgacΛrΛ oidacagi aapimΛ aidΛ gia maigajiaadΛrΛ viaamu aapimΛ gΛnvavoidaraga.

¹¹ Poduucai viaacamu aapimΛ oigaragai isi-imiagi tΛvaagiamu siaaco gatΛaanΛi Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga tomastuigaco. Λgai Λgai daidΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ gΛrvuviadami.

12 Cascada apiagantatagitoldiadamu aan gomaasi tomasi camaat aapim dai caga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada caviaa aapim dai gomaasi gia arvaavoi.

13 Dai aan polidi iscaga ivueeyi aan ganmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucucai.

14 Suusi Cristo gartaanadamiga casi gñaagidi sai caotoma muquia ñagai aan.

15 Cascada ganoojidi aan vai poduucai siascada camuuquiagi aan vascara tatagitoda aapim gomaasi.

16 Casi ganaagidi aan sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia samicada arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada nidi gartaanadamiga issamicada viaa guvucadagai.

17-18 Aatama caa aidasi Diuusi garooga tavaagiaiñdara caga ñioo agai vatar dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aan alia oigadai dai baigiñlidi aan govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama lamadu daraajatadai gartaanadamiga lagiidiara ismaacada Diuusi covai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. Cascada nidi aatama aidasi Suusi sicoli dadadacai.

19 Istumaasi nidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada lquioma cascada aidasi nidi aatama dai caa, maí issamicada arvaavoi. Dai aapim lapa aliasi gaagai maslagiadagi goñooqui. Diuusi ñiooquidacada maat oodami mui naana maasi istumaasi

maimaatΛcatadai. AapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛSCΛΛga Λgigitai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ asta siΛΛscadΛ Λpamu diviagi Suusi Cristo dai aapimΛ ΛΛmadu daraajamu.

²⁰ DΛmos sioma cΛΛga gΛaagai mΛSmaatΛcagi sai tomali Λmaadutai maiΛΛgi istutuidi isaagagi istΛiya Λlidi istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛΓΛ.

²¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ tomali Λmo im-idagai maiaagai istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi baiy-oma Λgai ΛrcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Λgai ñiooquituldiña Diuusi. Diuusi IbΛadΛ mamaatΛtuldiña istumaasi aagadagi Λgai.

2

¹ DΛmos Λjudidíu saagida oidacatadai mamaatΛtuldiadami yaatavogami ΛΛpΛ. Dai aapimΛ gΛnsaagida ΛΛpΛ oidaca agai mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai gamamaatΛtuldiadamu Diuusi ñiooquidΛ dai saagida agadamu istumaasi maitΛrvaavoi dai poduucai vupuiirumadadamu Λgai oodami. Dai vui ñioocadamu Λgai Suusi Cristo ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai.

² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai Λpan duucai ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai googosi gΛnducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ pomaasi ivuaadatai Λgai.

³ Λgai coimudadΛ tuutiacamumu cascΛdΛ gΛntaanΛdamu tumiñsi gΛnvupuiirumadaitai

gΛnmamaatΛtulditai yaatagi. Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ aagai sai soimaasi taatatulda agai Λgai dai sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldamu Λgai.

4 Diuusi maioigΛli gΛtΛtΛaañicarū ismaacΛdΛ soimaasi idui baiyoma ootoi Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacΛdΛ vuupu asta siΛΛscadΛ aagagi Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco.

5 Dai Diuusi tomali ΛΛqui oodami maioigΛli baiyoma ootosi Λgai duuqui sai Λgai baicoiña. Λgai Λrsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Noé ΛΛmadu cuvaracami aaduñdΛ. Noé gaaagidiña isaliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

6 Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai Λoodami SodoomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami soimaasi ivuaadamicatai Λgai cascΛdΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ daitu Λgai taí dai mΛji vΛΛsi oodami dai vΛΛsiaΛcatai dai goΛΛ mataigadΛ vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gooquiΛrioma oidaca agai nΛidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana.

7 DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuusaitu Lot. Λgai ΛrΛmo cΛΛli cΛΛ tuigajami. Lot alia soigΛΛlidiña nΛiditai isaliΛ soimaasi ivuaadana Λgaa oidacami.

8 VΛΛsi tasai Lot alia soimaasi taatamaiña nΛiditai dai caΛcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana Λgai.

9 Poduucai gΛmata isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ sai Λgai maiΛpan duucai ivuaadana Λgaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu Λsoimaasi ivuaadami asta siΛΛscadΛ

aagagi Agai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca Agai tomastuigaco.

10 Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu siorΛ ivuaadagi istumaasi ΛAgi Agai ipΛlidi. Agai googosi gΛnducami dai Agai soiduucai nΛidi tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi dai maiduduaadicuitai parunai Agai tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami.

11 DΛmos Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tomasi vaamioma viaa guvucadagai vΛΛscΛrΛ maisoimaasi ñioocai ΛsΛΛlicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui Agai.

12 DΛmos siorΛ ivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ΛAgi Agai ipΛlidi Agai cΛcΛisi gΛnducami maicΛΛga gΛntΛgΛgitocatai. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛAgi Agai ipΛlidi Λpan duucai cΛcΛisi. Oodami coodaiña cΛcΛisi ismaacΛdΛ cΛcΛidaga. Dai siorΛ vui ñioocadagi istumaasi maicΛΛ maatΛ caΛ Agai maiiimi agai Diuusi ΛΛmadu.

13 Agai soimaasi taatamituldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascΛdΛ soimaasi taata agai. Dai Agai baigΛnΛlidiña asta tasΛrΛ soimaasi ivuaadatai cascΛdΛ siaa ΛrΛradamu aapimΛ isΛΛmadu gacuaadagi. Agai poduucai ivueeyi gΛnvupuiirumada Λlidityai.

14 Dai Agai maisiaa duutudai tomali Λmo ooqui. Agai maiibiocorΛi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛga vaavoi-tudai Diuusi. Dai Agai aliΛ coimudadΛ tuutuiga. Dai Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatulda agai Agai.

15 Dai Agai iimi agai ΛDiaavora ΛΛmadu maiΛΛgiditai Diuusi ñiooquidΛ. Agai ΛpΛan duucai

ivueeyi Balaam Beor maradΛ. Λgai gamaitΛcΛda
 Λlidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai.

¹⁶ DΛmos Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ΛBalaam
 dai Λgai dagitu gΛvuiirudaga.

¹⁷ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami
 maitΛrsoiñi. Λgai tomastuigaco oidacamu siaaco
 sΛΛlicΛdΛ tucagamucana tomastuigaco.

¹⁸ Λgai ΛΛgi cΛΛga ñioocai gΛnmamaatΛtuldiaraga
 vui dΛmos maitΛrsoiñi istumaasi gama-
 maatΛtuldi Λgai. GΛnmamaatΛtuldiaraga
 maicΛΛgaducamicΛdΛ vupuiirumagi Λgai
 ismaacΛdΛ cayoga maiuurapΛcΛitadai Λsoimaasi
 ivuaadami.

¹⁹ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami
 gamamaatΛtuldiña sai tomasioorai istutuidi
 isivuaadagi istumaasi ipΛliadagi dai sai
 Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi
 soimaasi ivueeyi. DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami
 yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi
 ivuaadagi dai cascΛdΛ maitistutuidi isivuaadagi
 mosΛcaasi istumaasi ipΛliadagi.

²⁰ DΛmos isΛmaadutai camaiuuvapΛcΛdagi
 Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaadΛrΛ viaagi
 naana maasi istumaasi soimaasicami maatΛcatai
 isSuusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛrΛcΛΛgacΛrΛ
 vuviadami dai gooquiΛrΛ Λpamu uuravagi
 Λsoimaasi ivuaadami dai Λpamu soimaasi
 ivuaadagi aidΛ gia Diuusi vaamioma soimaasi
 taatatulda agai Λgai.

²¹ Vaamioma ΛrcΛΛgaicamudai Λgai vΛΛtarΛ is-
 maimaatΛmudai Diuusi ñiooquidΛ dai maisiu gaji-
 aadΛrΛ viaamudai camaatΛcai.

²² GomaasicΛdΛ casi ΛpΛdui istumaasi aagaiña

oodami dai pocaitiña: “Googosi viootaiña dai apamu cuaadana gaviioosi dai tomasi sociacami caga vapaatasdiña gansosoiga tataisoli vascara atataisoli gantuculimadiña davarai vaagicamiara”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliasi ganoigadai aan. Idi argootordada oojai ismaacada ganoojidi aan. Dai vagoquiara ganmaacai aan ñiooqui ipaliditai mascaaga gantatagitodagi

² tatagitoitai istumaasi laquioma aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada Diuusi covai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatuldaragada ismaacada aatama Suusi Cristo ojootosada gnaagidi.

³ Damos apaga gaagai masmaatcagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi.

⁴ Dai agai gatcacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicarui sai divia agaitadai. Dai garaaduñicarui cacacalliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara caquiva”, ascaitiada agai.

⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucui tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi gañiooquicada idui tavaagi dai oidigi. Daid idui

suudagi dai Δ covai $d\Delta v\Delta\Delta$ rai gaquicami. Daid Δ idui iicomai sai duucuiña. Dai gooqui Δ r Δ Diuusi ugititu $v\Delta\Delta$ si istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquic Δ Δ .

⁷ $D\Delta$ mos got Δ vaagi $\Delta\Delta$ madu gooidigi ismaac Δ Δ oidaga sivi Diuusi caaagai sai Δ mo imidagai ugiti-tuda agai taic Δ Δ . Amaasi Δ gai vai Diuusi ootosa agai Δ soimaasi ivuaadami $m\Delta\Delta$ ca siaaco tomastu-igaco soimaasi taataca agai.

⁸ $D\Delta$ mos aapim Δ giñaaduñi mosav Δ r Δ gitoca sai Diuusi $v\Delta\Delta$ tar Δ Δ mo tasai Δ r Δ pan ducami Δ mo mil uumigi dai Δ mo mil uumigi Δ r Δ pan ducami Δ mo tasai.

⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai said Δ iduñia agai, tomasi $\Delta\Delta$ moco po Δ lidi sai cat Δ v Δ pi daivusai. $D\Delta$ mos Diuusi mait Δ roojodai baiy-oma ip Δ lidi Δ gai is $v\Delta\Delta$ scatai aat Δ m Δ Δ ma duu-cai g Δ r Δ t Δ gituagi vai poduucai tomali Δ maadutai maiimiagi Δ Diaavora $\Delta\Delta$ madu.

¹⁰ $D\Delta$ mos Δ mo imidagai aimu istuigaco divia agai g Δ r Δ aan Δ damiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu Δ gai si $\Delta\Delta$ scad Δ oodami main Δ n Δ racagi poduucai isduucai daivui $\Delta\Delta$ sivogami si $\Delta\Delta$ scad Δ oodami main Δ n Δ racagi. Amaasi ugitia agai got Δ vaagi taic Δ Δ dai cavami copoñdatai. Dai $d\Delta v\Delta\Delta$ rai maia agai $\Delta\Delta$ madu $v\Delta\Delta$ si istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maat Δ catai aapim Δ is $v\Delta\Delta$ sia Δ catai ugitia agai aliasi g $\Delta\Delta$ agai iss $\Delta\Delta$ lic Δ Δ $c\Delta\Delta$ gac Δ r Δ oidacagi aapim Δ dai $c\Delta\Delta$ ga siaa duutuadagi Diuusi.

¹² Dai aapim Δ g $\Delta\Delta$ agai isn Δ n Δ racagi ip Δ lidityai sai otoma a Δ na istuigaco Diuusi iduñia agai $v\Delta\Delta$ si go-

maasi. Amaasi ugitia agai gotΛvaagi taicΛdΛ dai vΛΛsiaΛcatai maia agai.

13 DΛmos aatΛmΛ nanΛra istuigaco Diuusi iduñia agai Λmai tΛvaagi utudui dai oidigi utudui ismaacΛdΛ aagai Λgai saidΛ iduñia agai. Dai amaasi Λoodami ivuaadamu mosΛcaasi istumaasi arcΛΛgaducami dai istumaasi arsΛΛlicami.

14 CascΛdΛ aapimΛ giñaaduñi nanΛracatai aapimΛ gomaasi gaagadavurai isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi dai poduucai maitΛrsoimaasi iducamicamu aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi Diuusi, dai poduucai cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu Λgai.

15 Aliasi gΛaagai ismaatΛcagi aapimΛ ismaiquiaa divia gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo ipΛlidityai Λgai ismuidutai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. GΛraduñi Paa- vora ismaacΛdΛ aliΛsi oigΛdai aatΛmΛ poduucai gΛnooji ΛprΛ. Diuusi maatΛtuli Λgai istumaasi gΛnoojida Λgai cascΛdΛ.

16 VΛΛscΛrΛ siΛΛscadΛ gaoojiada Λgai gaaagidiña gomaasi tomasi ΛΛmapΛcΛrΛ aliΛ sijaiga ismaatΛ caΛcagi. Dai ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛ maatΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai maicΛΛga vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ Λma duucai aagaiña poduucai isduucai Λma duucai aagaiña Λgai ΛmapΛcΛrΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ dai poduucai maiimimu Λgai Diuusi ΛΛmadu.

17 CascΛdΛ aapimΛ giñaaduñi camaatΛcatai gomaasi gΛaagai masigΛnnuucadacagi vai maitΛnvupuiirumadadagi gomamaatΛtuldiadami yaatavogami aidΛ gia camaicΛΛga vaavoitudadan tada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ.

18 DΛmos aliΛsi gΛaagai isvaamioma cΛΛga maatia aapimΛ gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo

ismaacada cagaara garvuvaidi. Dai ali
gaagai isdagitoagi aSuusi vai agai gansoiñana
isvaamioma caga oidacana aapima. Ali
gaagai isvascatai caga ñioocadagi Suusi Cristo
vatar.

Moscaasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421